

PRESSMEDDELANDE nr 119/23

Luxemburg, den 12 juli 2023

Tribunalens dom i mål T-8/21 | IFIC Holding / kommissionen

Tribunalen fastställer kommissionens beslut att tillåta Clearstream Banking AG att följa de amerikanska sanktionerna mot Iran

Tribunalen ogillar den talan som väckts av det tyska bolaget IFIC Holding, vars andelar indirekt innehas av iranska staten

År 2018 drog sig Amerikas förenta stater ur det iranska kärnteknikavtalet som undertecknades år 2015 och vars syfte var att kontrollera det iranska kärntekniska programmet och att häva de ekonomiska sanktionerna mot Iran. Som en följd härav och på grundval av "Iran Freedom and Counter-Proliferation Act of 2012" införde Förenta staterna på nytt sanktioner mot Iran samt mot en rad personer som upptagits i en förteckning¹. Sedan denna tidpunkt är det återigen förbjudet att utanför Förenta staternas territorium upprätthålla affärsförbindelser med de personer som finns upptagna i denna SDN-förteckning.

Till följd av detta beslut antog unionen, för att skydda sina intressen, delegerad förordning 2018/1100² om ändring av bilagan till förordning nr 2271/96³ för att däri nämna nämnda amerikanska lag av år 2012. Den sistnämnda förordningen, som syftar till att säkerställa skydd mot extraterritoriell tillämpning av de lagar som anges i förordningen, förbjuder i synnerhet berörda personer⁴ att rätta sig efter ifrågavarande lagar eller åtgärder som följer av dem (artikel 5 första stycket), såvida inte Europeiska kommissionen ger sitt tillstånd om detta allvarligt skulle skada intressena för de personer som omfattas av förordningen eller unionens intressen (artikel 5 andra stycket). Unionen antog även genomförandeförordning 2018/1101, i vilken kriterierna för tillämpningen av artikel 5 andra stycket i förordning nr 2271/96⁵ fastställdes.

IFIC Holding AG (nedan kallat IFIC) är ett tyskt bolag vars andelar indirekt innehas av iranska staten och vilket självt innehar andelar i olika tyska företag för vilka IFIC har rätt till utdelning. Clearstream Banking AG är den enda auktoriserade depositionsbanken i Tyskland. Efter det att IFIC i november 2018 hade förts upp på Förenta staternas

¹ Specially Designated Nationals and Blocked Persons List (förteckningen över uttryckligen identifierade inhemska medborgare och personer vars tillgångar är spärrade) (nedan kallad SDN-förteckningen).

² Kommissionens delegerade förordning (EU) 2018/1100 av den 6 juni 2018 om ändring av bilagan till rådets förordning (EG) nr 2271/96 om skydd mot följderna av tillämpning av extraterritoriell lagstiftning som antas av ett tredje land, och åtgärder som grundar sig på eller är en följd av denna lagstiftning (EUT L 199 I, 2018, s. 1).

³ Rådets förordning (EG) nr 2271/96 av den 22 november 1996 om skydd mot följderna av tillämpning av extraterritoriell lagstiftning som antas av ett tredje land, och åtgärder som grundar sig på eller är en följd av denna lagstiftning (EUT L 309, 1996, s. 1), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 37/2014 av den 15 januari 2014 om ändring av vissa förordningar om den gemensamma handelspolitiken vad gäller förfarandena för antagande av vissa åtgärder (EUT L 18, 2014, s. 1) och enligt delegerad förordning 2018/1100 (nedan kallad förordningen).

⁴ De personer som avses i artikel 11 i förordning nr 2271/96 är bland annat dels fysiska personer som har hemvist i unionen och är medborgare i en medlemsstat, dels juridiska personer som är registrerade inom unionen (artikel 11.1 och 11.2).

⁵ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1101 av den 3 augusti 2018 om fastställande av kriterierna för tillämpningen av artikel 5 andra stycket i rådets förordning (EG) nr 2271/96 om skydd mot följderna av tillämpning av extraterritoriell lagstiftning som antas av ett tredje land, och åtgärder som grundar sig på eller är en följd av denna lagstiftning (EUT L 199 I, 2018, s. 7).

SDN-förteckning avbröt Clearstream banking utbetalningen av sin utdelning till IFIC och spärrade denna på ett separat konto. Den 28 april 2020 antog kommissionen, till följd av en ansökan om tillstånd, i den mening som avses i artikel 5 andra stycket i förordning nr 2271/96, från Clearstream Banking genomförandebeslut C(2020) 2813 final, genom vilket kommissionen gav denna bank tillstånd att under en tolv månadersperiod följa vissa av Förenta staternas lagar vad gäller IFIC:s värdepapper och medel (nedan kallat det omtvistade tillståndet). Detta tillstånd förnyades därefter år 2021 och år 2022 genom genomförandebesluten C(2021) 3021 final och C (2022) 2775 final⁶ (nedan kallade de angripna besluten). Mot denna bakgrund har IFIC, med stöd av artikel 263 FEUF, yrkat att tribunalen ska ogiltigförklara de beslut som kommissionen antagit på begäran av Clearstream Banking, som intervenerat i förfarandet.

Tribunalen ogillar IFIC:s talan och uttalar sig samtidigt om rättsfrågor rörande förordning nr 2271/96 som tidigare inte prövats. Tribunalen finner bland annat att de angripna besluten inte har någon retroaktiv verkan och att kommissionen inte gjorde någon felaktig bedömning när den underlät att beakta sökandens intressen eller underlät att pröva om det skulle vara möjligt att vidta mindre ingripande åtgärder. Tribunalen finner även att inskränkningen av IFIC:s rätt att yttra sig inför kommissionen inom ramen för antagandet av dessa beslut var nödvändig och proportionerlig med hänsyn till de mål som eftersträvas med förordning nr 2271/96.

Tribunalens bedömning

Tribunalen finner för det första att de angripna besluten inte har retroaktiv verkan, då det i dessa beslut tydligt anges att de gäller från den tidpunkt då de delges och under en tolv månadersperiod⁷. Av detta följer att det omtvistade tillståndet inte har retroaktiv verkan och inte omfattar ageranden som ägt rum före den dag då de angripna besluten började gälla, utan endast sådana som ägt rum efter den tidpunkten.

För det andra, vad gäller IFIC:s grund avseende en oriktig bedömning, enligt vilken kommissionen inte beaktade sökandens intressen, utan endast Clearstream Bankings intressen, finner tribunalen att kommissionen inte var skyldig att göra det. Tribunalen påpekar att det i förordning nr 2271/96⁸ föreskrivs att beviljandet av tillstånd att följa de lagar som anges i bilagan är villkorat av att ett åsidosättande av dessa lagar allvarligt skulle skada tillståndssökandens eller unionens intressen, men att denna bestämmelse inte nämner intressena hos tredje man som omfattas av tredjelandets restriktiva åtgärder. Tribunalen drar samma slutsats vad gäller de icke kumulativa kriterier som anges i genomförandeförordning 2018/1101⁹ och som kommissionen ska beakta vid bedömningen av en tillståndsansökan. Inget av de aktuella kriterierna ger heller vid handen att det ska göras en avvägning mellan tredje mans och den sökandes respektive unionens intressen. Även om det kan förhålla sig så att den tredje man som de restriktiva åtgärderna avser, omfattas av förordning nr 2271/96¹⁰ och således omfattas av tillämpningsområdet för vissa bestämmelser i denna förordning, kan en sådan omständighet inte medföra att andra intressen än de som föreskrivs i artikel 5 andra stycket i nämnda förordning ska beaktas vid tillämpningen av undantaget i nämnda bestämmelse. Vad vidare gäller IFIC:s argument att kommissionen inte beaktade möjligheten att välja mindre ingripande åtgärder eller möjligheten för bolaget att göra gällande en rätt till ersättning, framhåller tribunalen att genomförandeförordning 2018/1101¹¹ inte ålägger kommissionen några sådana skyldigheter. Kommissionens bedömning består nämligen i att kontrollera huruvida den bevisning som sökanden har inkommit med gör det möjligt att, mot bakgrund av de kriterier som fastställs i genomförandeförordning 2018/1101¹²,

⁶ Kommissionens genomförandebeslut C(2021) 3021 final av den 27 april 2021 och kommissionens genomförandebeslut C(2022) 2775 final av den 26 april 2022.

⁷ Se artikel 3 i vart och ett av de angripna besluten.

⁸ Artikel 5 andra stycket i förordning nr 2271/96.

⁹ Se artikel 4 i genomförandeförordning 2018/1101.

¹⁰ Se artikel 11 i förordning nr 2271/96.

¹¹ Se artikel 3 i genomförandeförordning 2018/1101.

¹² Se artikel 4 i genomförandeförordning 2018/1101.

fastställa att sökandens eller unionens intressen allvarligt skulle skadas i den mening som avses i artikel 5 andra stycket i förordning nr 2271/96 om de lagar som anges i bilagan inte iaktogs. När kommissionen drar slutsatsen att det är styrkt att nämnda intressen har lidit allvarlig skada, är den således inte skyldig att undersöka om det finns alternativ till att lämna tillståndet.

För det tredje, vad gäller den grund som avser åsidosättande av rätten att yttra sig anser tribunalen att unionslagstiftaren har valt att inrätta ett system inom ramen för vilket intressena hos tredje man som omfattas av de restriktiva åtgärderna inte ska beaktas och som inte heller medger att dessa tredje män deltar i förfarandet i artikel 5 andra stycket i förordning nr 2271/96. När ett beslut antas med stöd av den bestämmelsen motsvarar det nämligen mål av allmänintresse bestående i att skydda unionens intressen eller intressena hos de personer som utövar rättigheter enligt EUF-fördraget mot allvarlig skada som skulle kunna följa av att de lagar som anges i bilagan inte iakttas.

Att låta tredje män som berörs av det aktuella förfarandet i detta sammanhang utövar en rätt att yttra sig skulle inte bara vara oförenligt med de mål av allmänintresse som eftersträvas med lagstiftningen i fråga, utan det skulle även finnas en risk för att uppnåendet av dessa mål äventyrades genom en okontrollerad spridning av information som skulle kunna komma till myndigheternas kännedom i det tredjeländ som gett upphov till de lagar som anges i bilagan. Dessa myndigheter skulle således kunna få kännedom om att en person har ansökt om tillstånd och följaktligen kan komma att underlåta att följa den extraterritoriella lagstiftningen i det aktuella tredjeländet. Det skulle medföra en risk för utredningar och sanktioner med avseende på personen i fråga och riskerar följaktligen att skada denna persons, och i förekommande fall unionens, intressen.

Dessutom återfinns inte nämnda tredje mäns personliga situation direkt bland de uppgifter som ansökan om tillstånd ska innehålla¹³ eller bland de kriterier som kommissionen ska beakta när den bedömer en sådan ansökan¹⁴. I det system som införts genom förordning nr 2271/96 på detta område förefaller således de tredje män som omfattas av de restriktiva åtgärderna inte kunna göra gällande felaktigheter eller omständigheter som rör deras personliga situation inför kommissionen. En inskränkning av rätten att yttra sig för tredje man som omfattas av de restriktiva åtgärderna inom ramen för ett sådant förfarande framstår således inte, mot bakgrund av den relevanta rättsliga ramen och de mål som eftersträvas med denna, som oproportionerlig och oförenlig med det väsentliga innehållet i denna rättighet. Av detta följer att nämnda inskränkning av rätten att yttra sig, under de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet, är motiverad, i den mening som avses i rättspraxis, och är nödvändig och proportionerlig med hänsyn till de mål som eftersträvas med förordning nr 2271/96, särskilt artikel 5 andra stycket i förordningen. Kommissionen var följaktligen inte skyldig att låta IFIC yttra sig inom ramen för det förfarande som ledde fram till antagandet av de angripna besluten.

IFIC har dessutom gjort gällande att kommissionen, för att iaktta dess rätt att yttra sig, åtminstone borde ha offentliggjort beslutsdelen i de angripna besluten. Det finns emellertid inget som tyder på att en sådan skyldighet att offentliggöra delar av beslutet åvilade kommissionen. Denna påstådda skyldighet har ingen rättslig grund i någon relevant bestämmelse. Vidare kan offentliggörandet av de angripna besluten efter det att de antagits inte påverka bolagets eventuella rätt att yttra sig under det administrativa förfarandet. Slutligen underkänner tribunalen av samma skäl bolagets argument att kommissionen alternativt borde ha delgett detta de angripna besluten efter det att de antagits. Mot bakgrund av det ovan anförda kan kommissionen således inte anses ha åsidosatt IFIC:s rätt att yttra sig genom att inte offentliggöra eller delge bolaget de angripna besluten.

¹³ I den mening som avses i artikel 3.2 i genomförandeförordning 2018/1101: "Ansökningarna ska innehålla de sökandes namn och kontaktuppgifter, angivelse om de exakta bestämmelserna i den förtecknade extraterritoriella lagstiftningen eller den efterföljande åtgärden i fråga samt en beskrivning av omfattningen av det tillstånd som begärs och de skador som skulle orsakas av bristande uppfyllelse."

¹⁴ I den mening som avses i de kriterier som anges i artikel 4 i genomförandeförordning 2018/1101, vilka syftar till att bedöma huruvida skyddade intressen i den mening som avses i artikel 5 andra stycket i förordning nr 2271/96 orsakas allvarlig skada.

PÅPEKANDE: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

PÅPEKANDE: Tribunalens avgörande kan överklagas till domstolen inom två månader och tio dagar från delgivningen. Överklagandet ska vara begränsat till rättsfrågor.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för tribunalen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

